

5 ZDRAVSTVENO VARSTVO NA PRIMARNI RAVNI

5.2 PATRONAŽNO ZDRAVSTVENO VARSTVO

Namen spremljanja podatkov o delovanju patronažne dejavnosti je predstaviti razmere v praksi. Na tem naj bi temeljili nadaljnje načrtovanje dela, zaposlovanje in razvoj stroke. Patronažne medicinske sestre so leta 2018 opravile skupaj 1.192.627 obiskov, od tega 1.018.497 (85,4 %) kurativnih in 174.130 (14,6 %) preventivnih. V desetletnem obdobju se število vseh patronažnih obiskov na 1.000 prebivalcev ni bistveno spremenilo. Opazno se je spremenilo razmerje med številom preventivnih in kurativnih obiskov, v korist slednjih. Kaže se postopni, vendar konstantni trend zmanjševanja preventivnih obiskov v patronažnem varstvu.

Primarno poslanstvo patronažnega varstva je preventivna dejavnost in skrb za še posebno ranljive skupine prebivalcev. V praksi se preventivna in kurativna dejavnost med seboj prepletata, poudarek pa naj bi bil na preventivi. Patronažna medicinska sestra izvaja preventivne obravnave samostojno in po lastni presoji. Pri tem se opira na dobro poznavanje populacije opredeljenega terenskega območja, preventivnega programa in pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Kurativni obiski v patronažni dejavnosti se izvajajo po naročilu pacientovega izbranega zdravnika. Diplomirana medicinska sestra (DMS) ob prvem kurativnem obisku skladno z obravnavo in potrebami pacienta po zdravstveni negi pripravi negovalni načrt, s katerim opredeli nadaljnji potek izvajanja zdravstvene nege. Glede na pacientove potrebe po zdravstveni negi v nadaljnje obravnave vključi tudi tehnika zdravstvene nege (TZN). Pri tem upošteva aktivnosti in kompetence poklicne skupine.

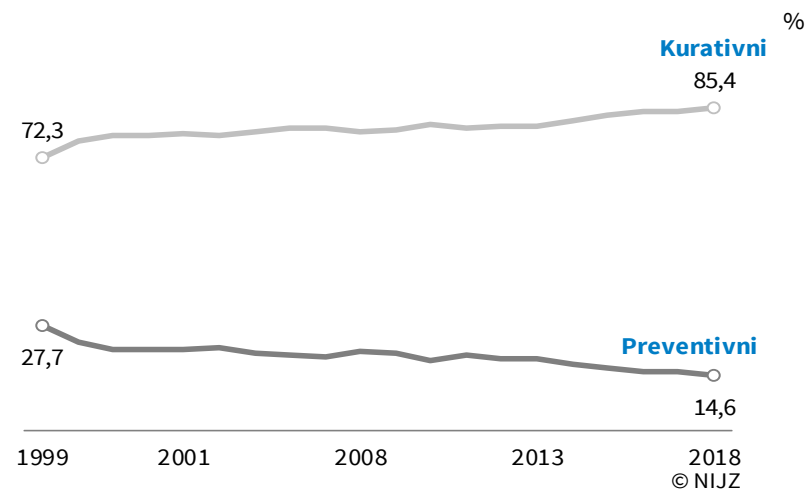
Po strokovnih smernicah naj bi preventivna dejavnost v patronažnem zdravstvenem varstvu predstavljala najmanj 40-odstotni delež celotnih storitev, kar v praksi že vrsto let ni uresničeno. Med dejavniki, ki so vplivali na spremembo razmerja, sta vsekakor zadnja zdravstvena reforma (1992) in pravila ZZZS, ki zagotavljajo enotnost in transparentnost v izvajanju preventivnih obravnav.

Na spremenjene potrebe po patronažni zdravstveni negi nedvomno vplivajo tudi razvoj tehnologije in medicinskih znanosti, krajšanje ležalnih dob v bolnišnicah in demografski trendi.

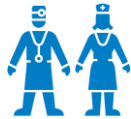
Med obravnavanimi pacienti je vse večji delež starostnikov obremenjenih s polimorbidnostjo. Zdravstvena nega starostnika je specifična, predvsem pa dolgotrajna.

V zadnjem desetletju se je število obiskov povečevalo, predvsem na račun kurativnih obiskov (11 %), medtem ko se je obseg preventivnih obiskov zniževal (26 %). Obseg dela patronažnega zdravstvenega varstva se ni bistveno povečal glede na kadrovske okrepitve, pač pa se je spremenila vsebina dela patronažnih medicinskih sester.

5.2 Slika 1: Preventivni in kurativni obiski v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva, Slovenija, 1999–2018

Viri: Statistično poročilo o delu patronažnega varstva (Obr. 8,95)

5.2 Tabela 1: Zdravstveno osebje in obiski v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva, Slovenija, 2009–2018

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Zdravstveno osebje¹⁾										
DMS ²⁾	656,4	669,8	671,8	674,1	673,7	678,6	688,6	699,8	716,5	728,7
TZN ³⁾	160,5	131,9	136,5	139,7	133,9	130,6	120,4	115,9	111,1	105,2
Ostali ⁴⁾	8,0	7,0	7,0	7,0	8,0	7,0	8,0	7,0	6,0	5,5
SKUPAJ	824,9	808,7	815,3	820,8	815,6	816,2	817,0	822,7	833,6	839,4
Št. preb. na DMS	3.111,4	3.059,5	3.055,2	3.050,4	3.056,4	3.038,1	2.996,3	2.949,8	2.883,9	2.840,9
Št. preb. na TZN	12.724,8	15.536,5	15.036,6	14.719,1	15.378,0	15.785,8	17.135,2	17.810,5	18.597,3	19.677,3
Št. preb. na zaposlenega	2.475,9	2.534,0	2.517,5	2.505,2	2.524,7	2.525,9	2.525,3	2.509,1	2.478,7	2.466,3
Št. obiskov na zaposlenega	1.399,9	1.500,4	1.404,3	1.390,9	1.398,1	1.407,1	1.452,7	1.467,9	1.436,3	1.420,9
Št. storitev na zaposlenega	1.701,2	1.817,4	1.693,5	1.678,8	1.703,8	1.711,8	1.575,9	1.769,8	1.685,0	1.677,3
Število obiskov										
Preventivni obiski	236.521	225.447	227.613	218.940	218.289	201.973	194.314	186.843	186.447	174.130
Kurativni obiski	918.216	987.921	917.337	922.717	922.013	946.489	992.460	1.020.765	1.010.757	1.018.497
SKUPAJ	1.154.737	1.213.368	1.144.950	1.141.657	1.140.302	1.148.462	1.186.774	1.207.608	1.197.204	1.192.627
Na 1.000 prebivalcev										
Preventivni obiski	115,8	110,0	110,9	106,5	106,0	98,0	94,1	90,5	90,2	84,1
Kurativni obiski	449,6	482,1	446,9	448,7	447,8	459,1	481,1	494,5	489,2	492,0
SKUPAJ	565,4	592,1	557,8	555,2	553,8	557,1	575,2	585,0	579,4	576,1

¹⁾ Zdravstveno osebje se v Statističnem poročilu o delu patronažnega varstva poroča kot celo ali decimalno število, zato ga tako prikazujemo tudi v tabeli.

²⁾ DMS: diplomirane medicinske sestre, višje medicinske sestre, medicinske sestre s fakultetno izobrazbo

³⁾ TZN: medicinske sestre in zdravstveni tehniki s srednjo izobrazbo, babice

⁴⁾ Ostali: ostali zaposleni v dejavnosti patronažnega varstva (fizioterapevti, delovni terapevti, bolničarji, socialni delavci)

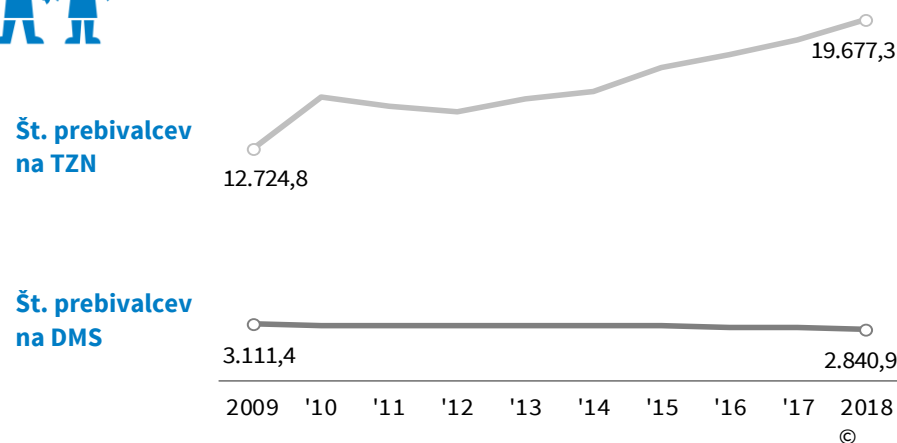
Viri: Statistično poročilo o delu patronažnega varstva (Obr. 8,95)

V obdobju 2009–2018 v patronažnem zdravstvenem varstvu ni zaznati bistvenih sprememb v gibanju opravljenih storitev in obiskov na zaposlenega. V primerjavi z letom 2009 se je število opravljenih storitev na zaposlenega zmanjšalo za dober odstotek. Število obiskov na zaposlenega je v primerjavi z letom 2009 naraslo za 1,2 %, medtem ko se je število zaposlenih povečalo za 2 %. Vse bolj so izrazite spremembe v razmerju med zaposlenimi po poklicnih skupinah.

Leta 2009 je bil patronažni negovalni tim v povprečju sestavljen iz 4 DMS in 1 TZN, leta 2018 pa iz 7 DMS in 1 TZN. Čeprav je tako razmerje v nasprotju s strokovnimi smernicami, ki narekujejo, da je patronažni negovalni tim za 5.000 prebivalcev v povprečju sestavljen iz 2 DMS in 1 TZN, se trend selektivnega zaposlovanja nadaljuje.

5.2 Slika 2: Preskrbljenost z zdravstvenim osebjem v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva, Slovenija, 2009–2018

Viri: Statistično poročilo o delu patronažnega varstva (Obr. 8,95)

Dostopnost prebivalcev do storitev patronažne dejavnosti je odraz načina zaposlovanja in strukture zaposlenih v patronažnem varstvu. V opazovanem obdobju se je preskrbljenost z DMS evidentno izboljšala, medtem ko je preskrbljenost s TZN iz leta v leto slabša. Čeprav se soočamo z naraščanjem starejše populacije in večjo potrebo po zdravstveni negi na domu, ugotavljamo, da se v patronažni dejavnosti TZN praktično ne zaposluje več. Z razbremenitvijo DMS in z delitvijo dela bi v patronažni dejavnosti poleg racionalizacije dosegli večjo kakovost ter učinkovitost dela.

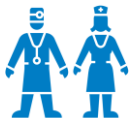
Po strokovnih smernicah preventivne in prve kurativne obiske lahko izvajajo le DMS. Leta 2009 je med vsemi opravljenimi obiski v patronažni dejavnosti znašal delež teh obiskov 26 %, leta 2018 pa 19 %. TZN se kot član patronažnega negovalnega tima vključi v ponovne obravnave po strokovni presoji DMS in skladno s strokovnimi kompetencami.

5.2 Tabela 2: Obiski v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva, Slovenija, 2018

	Število obiskov			Ponovni/prvi obisk	Na 1.000 prebivalcev	
	Prvi	Ponovni	SKUPAJ		Prvi	SKUPAJ
Preventivni obiski	71.401	102.729	174.130	1,4	34,5	84,1
Kurativni obiski	57.979	960.518	1.018.497	16,6	28,0	492,0
SKUPAJ	129.380	1.063.247	1.192.627	8,2	62,5	576,1

Viri: Statistično poročilo o delu patronažnega varstva (Obr. 8,95)

V primerjavi z letom 2009 se je število prvih kurativnih obiskov v letu 2018 zmanjšalo za 7 %, število ponovnih kurativnih obiskov pa povečalo za 12 %. Delež ponovnih kurativnih obiskov v letu 2018 predstavlja kar 94 % vseh kurativnih obiskov.

5.2 Tabela 3: **Preventivni obiski v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva** po varovancih, Slovenija, 2018

Varovanci po skupinah	Število	%
Novorojenčki	82.528	47,4
Otročnice	34.138	19,6
Kronični bolniki in ostali bolniki	20.902	12,0
Dojenčki	16.669	9,6
Otroci 1-6 let	4.867	2,8
Nosečnice	4.337	2,5
Starostniki ¹⁾	3.069	1,8
Rakavi bolniki	2.047	1,2
Invalidi	1.666	1,0
Ostali varovanci	1.503	0,9
Diabetiki	1.326	0,8
Duševni bolniki	816	0,5
Bolniki s kisikom	162	0,1
Šolarji	87	0,0
TBC bolniki	13	0,0
SKUPAJ	174.130	100,0

© NIJZ

¹⁾ Zajem podatkov po spremenjenih ZZS kriterijih iz leta 2016.
Viri: Statistično poročilo o delu patronažnega varstva (Obr. 8,95)

Preventivni obiski patronažnega zdravstvenega varstva so v veliki meri (79 %) namenjeni obravnavam novorojenčkov, otročnic, dojenčkov in nosečnic. Med temi predstavljajo največji del predvsem obiski novorojenčkov, pri katerih se je v desetih letih delež obiskov povečal za 26 % ob hkratnem zmanjšanju števila preventivnih obravnav novorojenčkov za 7 %.

V zadnjem desetletju je zaznan zelo velik upad preventivnih obiskov kroničnih bolnikov (43 %) ter starostnikov (71 %), kar je zaskrbljujoče, saj obe kategoriji upravičencev uvrščamo med posebno ranljive skupine prebivalcev.

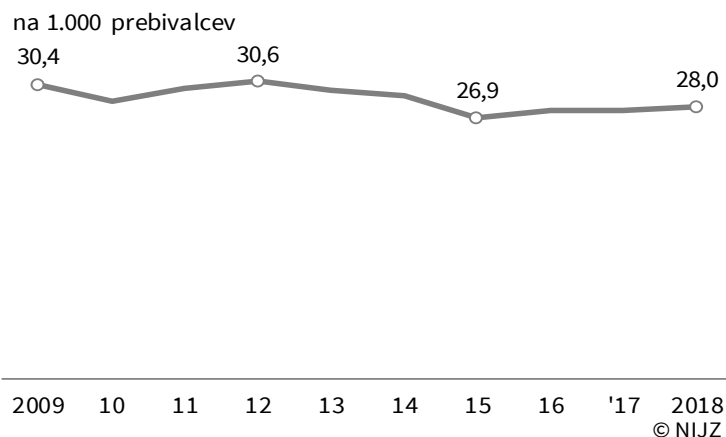
5.2 Tabela 4: Prvi kurativni obiski v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva po starostnih skupinah, Slovenija, 2018

	Število			Na 1.000 prebivalcev		
	Moški	Ženske	SKUPAJ	Moški	Ženske	SKUPAJ
< 1 leto	391	548	939	38,1	56,9	47,2
1-6	41	38	79	0,6	0,6	0,6
7-14	37	39	76	0,4	0,5	0,5
15-24	126	115	241	1,3	1,2	1,2
25-49	1.013	1.222	2.235	2,7	3,6	3,2
50-59	1.779	1.673	3.452	11,6	11,1	11,4
60-69	4.158	3.610	7.768	30,7	25,9	28,3
70-74	2.816	2.820	5.636	69,0	57,8	62,9
75+	11.978	25.575	37.553	173,2	213,8	198,9
SKUPAJ	22.339	35.640	57.979	21,7	34,3	28,0

© NIJZ

Viri: Statistično poročilo o delu patronažnega varstva (Obr. 8,95)

5.2 Slika 3: Prvi kurativni obiski v dejavnosti patronažnega varstva, Slovenija, 2009–2018

Viri: Statistično poročilo o delu patronažnega varstva (Obr. 8,95)

Med pacienti, obravnavanimi v patronažni dejavnosti, se iz leta v leto vztrajno povečuje delež starejših.

Leta 2009 je delež starejših pacientov (starih 75 let in več), pregledanih v sklopu prvih kurativnih obiskov, znašal 58 %, leta 2018 pa že 65 %. V tej starostni skupini prevladujejo ženske (68 %).

V primerjavi z letom 2009 se je število prvih kurativnih obiskov na 1.000 prebivalcev zmanjšalo za 8,2 %.

5.2 Tabela 5: Vzroki za prve kurativne obiske v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva po poglavjih MKB-10-AM, Slovenija, 2018

Poglavje MKB-10-AM			Število	%
I.	Nekatere infekcijske in parazitarne bolezni	A00-B99	545	0,9
II.	Neoplazme	C00-D48	5.216	9,0
III.	Bolezni krvi in krvotvornih organov	D50-D89	3.246	5,6
IV.	Endokrine, prehranske in presnovne bolezni ¹⁾	E00-E90	2.979	5,1
V.	Duševne in vedenjske motnje	F00-F99	1.476	2,5
VI.	Bolezni živčevja	G00-G99	1.515	2,6
VII.	Bolezni očesa in adneksov	H00-H59	104	0,2
VIII.	Bolezni ušesa in mastoida	H60-H95	316	0,5
IX.	Bolezni obtočil	I00-I99	14.287	24,6
X.	Bolezni dihal	J00-J99	2.083	3,6
XI.	Bolezni prebavil	K00-K93	2.018	3,5
XII.	Bolezni kože in podkožja	L00-L99	7.981	13,8
XIII.	Bolezni mišičnoskeletnega sistema in vezivnega tkiva	M00-M99	6.606	11,4
XIV.	Bolezni sečil in spolovil	N00-N99	1.662	2,9
XV.	Nosečnost, porod in poporodno obdobje	O00-O99	298	0,5
XVI.	Stanja, ki izvirajo v perinatalnem obdobju	P00-P96	199	0,3
XVII.	Prirojene malformacije, deformacije in kromosomske nenormalnosti	Q00-Q99	92	0,2
XVIII.	Simptomi, znaki ter nenormalni izvidi, nevrščeni drugje	R00-R99	1.441	2,5
XIX.	Poškodbe in zastrupitve	S00-T98	4.037	7,0
XX.	Zunanji vzroki obolevnosti in umrljivosti	V01-Y98	105	0,2
XXI.	Dejavniki, ki vplivajo na zdravstveno stanje in na stik z zdravstveno službo	Z00-Z99	1.773	3,1
XXII.	Koda za posebne namene	U00-U49	-	-
SKUPAJ			57.979	100,0

¹⁾ Podatki se nanašajo pretežno na sladkorno bolezen (sklop E10-E14, klasifikacija MKB-10-AM, verzija 6).

Viri: Statistično poročilo o delu patronažnega varstva (Obr. 8,95)

Že vrsto let so najpogostejši vzroki za obiske patronažnih medicinskih sester na pacientovem domu bolezni obtočil, bolezni kože in podkožja ter bolezni mišično-skeletnega sistema in vezivnega tkiva. Postopno se povečuje tudi število patronažnih obravnav zaradi neoplazem. Bolezenske skupine kot najpogostejši vzroki za obiske patronažnih medicinskih sester kot tudi najpogostejše izvedene storitve v patronažni dejavnosti sovpadajo z najštevilčnejšo populacijo obravnavanih pacientov, to so osebe, stare 75 let in več.

5.2 Tabela 6: Vrste strokovnih storitev pri kurativnih obiskih v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva, Slovenija, 2018

Vrsta strokovnih storitev	Število	%
Preveza	631.110	44,8
Odvzem laboratorijskega materiala	155.649	11,1
Poučevanje	147.038	10,4
Merjenje venoznega krvnega pritiska	106.300	7,6
Ostali postopki	83.601	5,9
Aplikacija injekcije	81.636	5,8
Ostali posegi	78.482	5,6
Osebna higiena in urejanje	34.962	2,5
Nega stome	33.952	2,4
Preprečevanje nastanka preležanin	22.911	1,6
Kopanje	12.790	0,9
Razgibavanje	5.692	0,4
Kateterizacija in menjava urinskega katetra pri ženskah	5.011	0,4
Aplikacija infuzije	4.729	0,3
Aplikacija klizme	2.657	0,2
Nega umirajočega	1.357	0,1
SKUPAJ	1.407.877	100,0

© NIJZ

Viri: Statistično poročilo o delu patronažnega varstva (Obr. 8,95)

Najpogosteje opravljene strokovne storitve v patronažnem varstvu so preveze. Delež prevez se v zadnjem desetletju vztrajno večja (14 %). V desetletnem obdobju 2009–2018 se je povečal delež opravljenih storitev zaradi nastavljanja infuzij na domu (70 %), kopanja (51 %), odvzema materiala za laboratorijske preiskave (44 %) in nege stom (42 %).

V istem opazovanem obdobju se je zmanjšal delež storitev nege umirajočega (52 %), aplikacij injekcij (48 %), merjenja venoznega krvnega tlaka (23 %) in poučevanja.

REGIONALNE PRIMERJAVE

5.2 Tabela 7: Zdravstveno osebje v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva po statističnih regijah, Slovenija, 2018

	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
Zdravstveno osebje¹⁾													
DMS ²⁾	39,0	128,0	30,0	78,9	19,0	28,6	51,9	179,5	74,0	18,0	46,5	35,3	728,65
TZN ³⁾	10,0	8,0	4,0	24,0	9,0	3,5	2,0	30,3	1,0	4,5	-	8,9	105,2
Ostali ⁴⁾	-	1,0	-	2,0	-	-	-	1,0	-	-	1,5	-	5,5
SKUPAJ	49,0	137,0	34,0	104,9	28,0	32,1	53,9	210,8	75,0	22,5	48,0	44,2	839,35
Št. preb. na DMS	2.939,7	2.515,3	2.353,4	3.240,8	3.002,6	2.637,0	2.765,3	3.030,4	2.750,9	2.906,4	2.523,7	3.231,9	2.840,9
Št. preb. na TZN	11.464,9	40.245,0	17.650,8	10.654,3	6.338,9	21.548,0	71.691,0	17.952,6	203.568,0	11.625,6	-	12.818,5	19.677,3
Št. preb. na zaposlenega	2.339,8	2.350,1	2.076,6	2.437,6	2.037,5	2.349,5	2.662,6	2.580,5	2.714,2	2.325,1	2.444,9	2.581,1	2.466,3
Št. obiskov na zaposlenega	1.501,7	1.541,3	1.384,1	1.527,1	1.418,3	1.534,6	1.607,2	1.250,0	1.513,2	1.330,8	1.274,2	1.289,2	1.420,9
Št. storitev na zaposlenega	1.728,5	1.716,1	1.838,6	1.552,7	1.818,8	2.056,2	1.648,5	1.335,0	2.313,5	1.922,3	1.412,4	2.059,1	1.677,3

¹⁾ Zdravstveno osebje se v Statističnem poročilu o delu patronažnega varstva poroča kot celo ali decimalno število, zato ga tako prikazujemo tudi v tabeli.

²⁾ DMS: diplomirane medicinske sestre, višje medicinske sestre, medicinske sestre s fakultetno izobrazbo

³⁾ TZN: medicinske sestre in zdravstveni tehniki s srednjo izobrazbo, babice

⁴⁾ Ostali: ostali zaposleni v dejavnosti patronažnega varstva (fizioterapevti, delovni terapevti, bolničarji, socialni delavci)

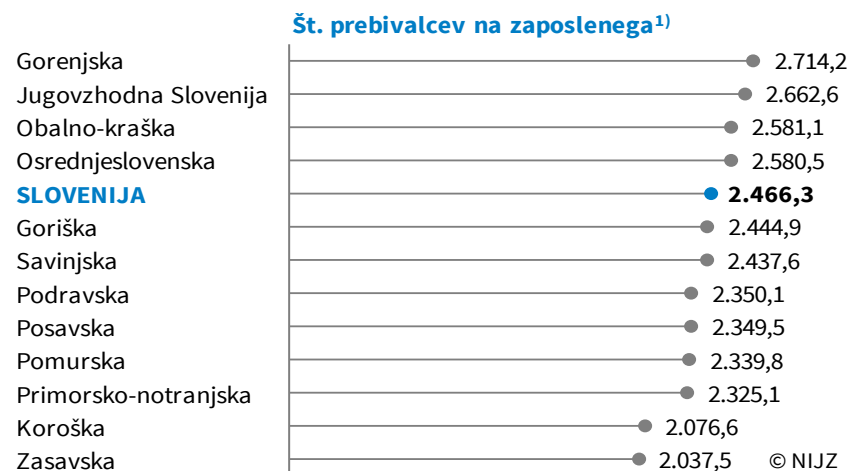
Viri: Statistično poročilo o delu patronažnega varstva (Obr. 8,95)

Tako kot sta različni struktura in število zaposlenih v patronažnem zdravstvenem varstvu Slovenije, so opazne tudi regijske razlike v izvajanju patronažne dejavnosti. Vsem patronažnim varstvom pa je že nekaj let skupna kadrovska krepitev zgolj poklicne DMS.

Po številu obiskov na zaposlenega izstopa patronažno zdravstveno varstvo v jugovzhodni regiji, kjer je zaposleni naredil 186 obiskov več od slovenskega povprečja, in patronažno zdravstveno varstvo osrednjeslovenske regije, kjer je zaposleni naredil kar 171 obiskov manj od slovenskega povprečja.

5.2 Slika 4: Število prebivalcev na zaposlenega v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva po statističnih regijah, Slovenija, 2018

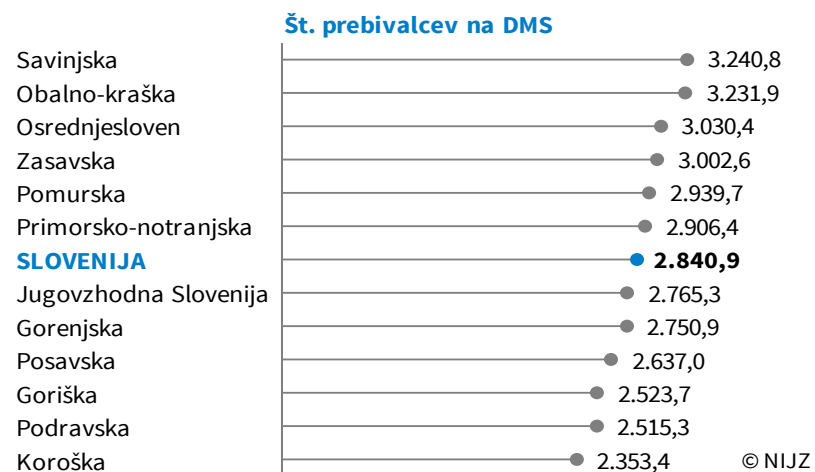
¹⁾ Izbrani kazalnik se nanaša na vse zaposlene, ne glede na poklicno skupino

Viri: Statistično poročilo o delu patronažnega varstva (Obr. 8,95)

Število prebivalcev na zaposlenega v patronažnem zdravstvenem varstvu je v povprečju (2.466,3) zelo blizu strokovnemu normativu (1 DMS/2.500 prebivalcev) in presega republiško povprečje v gorenjski, jugovzhodni, osrednjeslovenski in obalno-kraški regiji.

Tako kot je različna dostopnost prebivalcev do patronažnih storitev po Sloveniji, sta regijsko zelo različni tudi struktura zaposlenih v patronažnem zdravstvenem varstvu in vsebina patronažne dejavnosti.

5.2 Slika 5: Število prebivalcev na diplomirano medicinsko sestro v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva po statističnih regijah, Slovenija, 2018

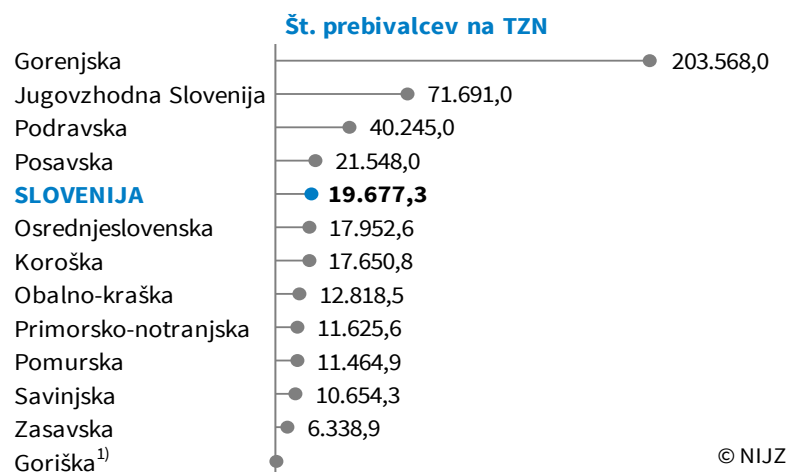
Viri: Statistično poročilo o delu patronažnega varstva (Obr. 8,95)

Najmanjše število prebivalcev na zaposleno DMS imajo že nekaj let v patronažnem zdravstvenem varstvu koroške regije, čeprav med zaposlenimi ni zadostnega števila TZN, kar ni skladno s strokovnimi smernicami.

Med bolj obremenjene sodijo DMS v savinjski in obalno-kraški regiji, kjer v povprečju po številu prebivalcev za 30 % presegajo normativ, ter v zasavski, osrednjeslovenski ter pomurski regiji, kjer presegajo normativ v povprečju za 20 %.

5.2 Slika 6: Število prebivalcev na tehnika zdravstvene nege v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva po statističnih regijah, Slovenija, 2018

¹⁾ V goriški regiji ni zaposlen nobeden TZN.

Viri: Statistično poročilo o delu patronažnega varstva (Obr. 8,95)

Že vrsto let opažamo, da je po regijah zaposlovanje TZN v patronažno zdravstveno varstvo zanemarljivo, o čemer zgovorno pričajo podatki o obremenjenosti omenjene poklicne skupine s številom prebivalcev. Po zadnjih podatkih se je stanje po letu 2017 še dodatno poslabšalo, saj se je število zaposlenih TZN zmanjšalo za 5,4 %.

5.2 Tabela 8: **Obiski v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva** po statističnih regijah, Slovenija, 2018

	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
Preventivni obiski													
Prvi	3.316	9.843	3.386	7.920	1.894	1.734	5.748	18.870	8.893	2.076	3.892	3.829	71.401
Ponovni	4.312	15.316	3.227	10.919	2.392	3.385	6.741	26.406	16.294	2.844	5.215	5.678	102.729
SKUPAJ	7.628	25.159	6.613	18.839	4.286	5.119	12.489	45.276	25.187	4.920	9.107	9.507	174.130
Kurativni obiski													
Prvi	4.239	8.981	3.617	6.457	1.793	1.775	4.453	11.976	6.931	1.576	3.735	2.446	57.979
Ponovni	61.715	177.014	36.830	134.921	33.634	42.368	69.607	206.257	81.375	23.448	48.318	45.031	960.518
SKUPAJ	65.954	185.995	40.447	141.378	35.427	44.143	74.060	218.233	88.306	25.024	52.053	47.477	1.018.497
SKUPAJ VSI OBISKI	73.582	211.154	47.060	160.217	39.713	49.262	86.549	263.509	113.493	29.944	61.160	56.984	1.192.627
Št. ponovnih na 1 prvi obisk													
Preventivni obiski	1,3	1,6	1,0	1,4	1,3	2,0	1,2	1,4	1,8	1,4	1,3	1,5	1,4
Kurativni obiski	14,6	19,7	10,2	20,9	18,8	23,9	15,6	17,2	11,7	14,9	12,9	18,4	16,6
SKUPAJ	8,7	10,2	5,7	10,1	9,8	13,0	7,5	7,5	6,2	7,2	7,0	8,1	8,2
Obiski na 1.000 prebivalcev													
Preventivni obiski	66,5	78,1	93,7	73,7	75,1	67,9	87,1	83,2	123,7	94,0	77,6	83,3	84,1
Kurativni obiski	575,3	577,7	572,9	552,9	621,0	585,3	516,5	401,2	433,8	478,3	443,6	416,2	492,0
SKUPAJ	641,8	655,8	666,5	626,6	696,1	653,2	603,6	484,4	557,5	572,4	521,2	499,5	576,1

Viri: Statistično poročilo o delu patronažnega varstva (Obr. 8,95)

Leta 2018 je v patronažnem zdravstvenem varstvu Slovenije prvemu kurativnemu obisku v povprečju sledilo še 17 ponovnih kurativnih obiskov pacienta na domu. Povprečna kurativna obravnava pacienta se je v posavski regiji zaključila po 24 ponovnih obiskih, v koroški pa že po 10 ponovnih obiskih.

5.2 Tabela 9: **Preventivni obiski v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva** po varovancih in statističnih regijah, Slovenija, 2018

Varovanci po skupinah	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
Novorojenčki	3.859	13.558	2.529	9.217	2.268	2.792	5.372	23.721	7.875	2.219	4.555	4.563	82.528
Dojenčki	411	2.151	662	2.909	414	531	1.331	4.655	2.022	437	474	672	16.669
Otroci 1-6 let	258	800	206	526	73	91	229	1.186	615	198	202	483	4.867
Šolarji	-	73	-	-	-	-	-	-	10	2	-	2	87
Nosečnice	177	1.266	196	356	59	115	558	713	333	67	165	332	4.337
Otročnice	1.659	4.998	1.151	3.977	978	997	2.866	9.810	3.421	829	1.731	1.721	34.138
Starostniki ¹⁾	228	38	159	118	23	18	416	354	1.272	235	104	104	3.069
Rakavi bolniki	76	165	76	142	42	38	141	389	704	106	87	81	2.047
TBC bolniki	-	3	1	1	-	-	3	2	1	1	1	-	13
Bolniki s kisikom	17	8	11	16	1	4	18	35	30	6	7	9	162
Duševni bolniki	24	42	47	39	10	5	92	219	150	44	58	86	816
Diabetiki	59	78	108	107	19	12	110	305	270	97	80	81	1.326
Invalidi	37	98	22	60	32	20	99	258	848	31	46	115	1.666
Kronični bolniki in ostali	581	1.821	1.246	1.237	337	442	1.225	3.025	7.572	623	1.585	1.208	20.902
Ostali varovanci	242	60	199	134	30	54	29	604	64	25	12	50	1.503
SKUPAJ	7.628	25.159	6.613	18.839	4.286	5.119	12.489	45.276	25.187	4.920	9.107	9.507	174.130

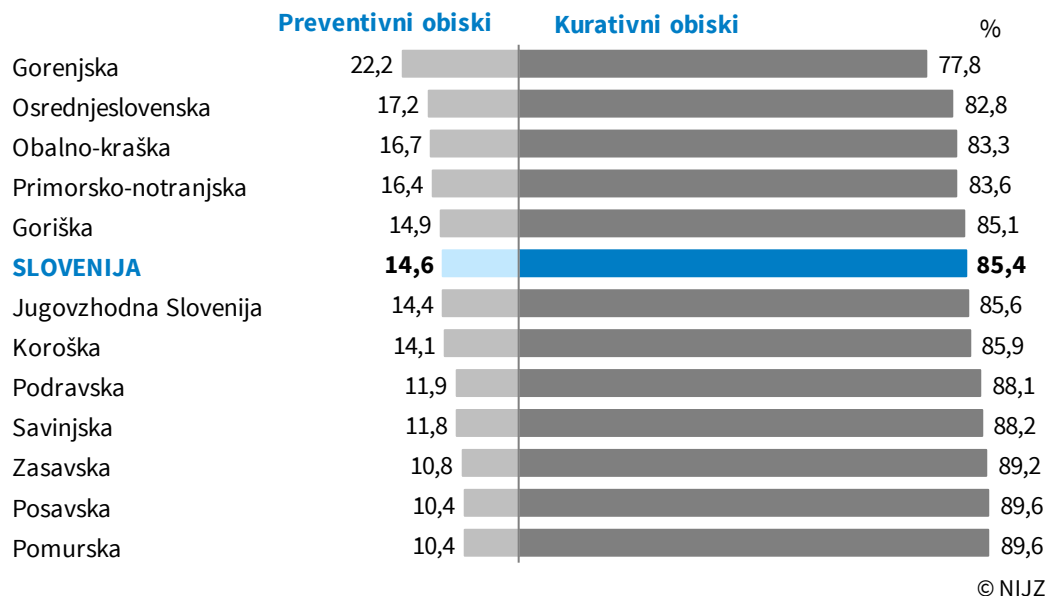
¹⁾ Zajem podatkov po spremenjenih ZZS kriterijih iz leta 2016.

Viri: Statistično poročilo o delu patronažnega varstva (Obr. 8,95)

Med preventivnimi obiski v patronažni dejavnosti po statističnih regijah povsod izstopajo obiski novorojenčkov, otročnic, dojenčkov in nosečnic. Spodbudno je, da je bilo v patronažnem varstvu gorenjske regije opravljenih največ preventivnih obiskov kroničnih bolnikov (30 %) in starostnikov (5 %) v Sloveniji. Najmanj preventivnih obiskov kroničnih bolnikov je bilo v savinjski regiji (6,6 %) in najmanj preventivnih obiskov starostnikov v podravske regiji (0,2 %).

5.2 Slika 7: Preventivni in kurativni obiski v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva po statističnih regijah, Slovenija, 2018

© NIJZ

Viri: Statistično poročilo o delu patronažnega varstva (Obr. 8,95)

Tako kot že vrsto let je tudi v letu 2018 v gorenjski regiji delež preventivnih patronažnih obravnav najvišji v državi, najnižji delež pa v pomurski regiji. Med tista z izrazito nizkim deležem opravljenih preventivnih obiskov v letu 2018 sodita še posavsko in zasavsko patronažno zdravstveno varstvo.

Po vseh kazalnikih sodijo zaposleni v patronažnem zdravstvenem varstvu gorenjske regije med bolj obremenjene v državi. So kadrovsko podhranjeni in ne zaposlujejo primerne števila TZN, vendar je kljub temu njihova preventivna dejavnost med vsemi varstvi najobsežnejša in kar je še pomembnejše, tudi po vrsti in obsegu opravljenih obiskov najbolj skladna s strokovnimi smernicami in obstoječim preventivnim programom.

5.2 Tabela 10: Prvi kurativni obiski v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva po starostnih skupinah in statističnih regijah, Slovenija, 2018

	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
Število obiskov													
< 1 leto	9	43	69	143	12	20	48	151	156	12	53	223	939
1-6	4	21	-	13	2	1	10	9	9	4	4	2	79
7-14	5	8	1	10	2	4	7	20	5	3	9	2	76
15-24	14	60	11	37	8	5	13	46	19	8	13	7	241
25-49	182	556	127	271	49	88	130	379	215	30	99	109	2.235
50-59	283	759	191	373	103	131	230	755	282	88	125	132	3.452
60-69	682	1.486	382	875	256	247	622	1.413	904	175	446	280	7.768
70-74	464	980	327	662	207	190	379	1.213	644	118	246	206	5.636
75+	2.596	5.068	2.509	4.073	1.154	1.089	3.014	7.990	4.697	1.138	2.740	1.485	37.553
SKUPAJ	4.239	8.981	3.617	6.457	1.793	1.775	4.453	11.976	6.931	1.576	3.735	2.446	57.979
Na 1.000 prebivalcev starostne skupine													
< 1 leto	8,9	15,2	103,9	58,7	22,2	28,3	30,6	26,6	76,7	25,2	51,1	241,9	47,2
1-6	0,7	1,2	-	0,8	0,6	0,2	1,0	0,3	0,7	1,2	0,6	0,3	0,6
7-14	0,6	0,3	0,2	0,5	0,5	0,7	0,6	0,4	0,3	0,7	1,0	0,2	0,5
15-24	1,5	2,0	1,8	1,6	1,6	0,8	1,0	0,8	1,0	1,9	1,4	0,8	1,2
25-49	4,7	5,1	5,4	3,1	2,6	3,5	2,7	2,0	3,1	1,7	2,6	2,8	3,2
50-59	16,2	15,5	17,2	9,5	11,2	11,3	10,6	10,2	9,8	11,5	7,3	7,8	11,4
60-69	38,9	33,8	37,7	25,6	31,1	23,5	33,6	21,9	34,9	24,1	26,1	16,6	28,3
70-74	79,1	64,7	100,2	58,7	80,8	55,7	71,2	55,8	72,5	54,7	49,5	41,1	62,9
75+	243,0	169,1	392,5	186,8	215,6	156,6	239,6	169,0	243,9	223,5	218,2	137,1	198,9
SKUPAJ	37,0	27,9	51,2	25,3	31,4	23,5	31,1	22,0	34,0	30,1	31,8	21,4	28,0

Viri: Statistično poročilo o delu patronažnega varstva (Obr. 8,95)

Med regionalnimi obravnavanimi v patronažni dejavnosti prevladujejo obravnave pacientov, starih 75 let in več. Tako je v goriški regiji med obravnavanimi kar 73 %, v primorsko-notranjski pa le odstotek manj pacientov, starih 75 let in več.

V koroški regiji so tako kot preteklo leto tudi v letu 2018 opravili daleč največ prvih kurativnih obiskov na 1.000 prebivalcev v državi.

5.2 Tabela 11: Vzroki za prve kurativne obiske v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva po poglavjih MKB-10-AM in statističnih regijah, Slovenija, 2018

Poglavje MKB-10-AM			Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednje-slovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
I.	Nekatere infekcijske in parazitarne bolezni	A00-B99	39	27	21	20	75	6	28	213	53	16	37	10	545
II.	Neoplazme	C00-D48	286	849	287	598	157	115	401	1.248	571	130	328	246	5.216
III.	Bolezni krvi in krvotvornih organov	D50-D89	259	344	340	377	102	55	371	574	412	100	120	192	3.246
IV.	Endokrine, prehranske in presnovne bol. ... ¹⁾	E00-E90	124	394	377	278	69	59	311	559	368	158	155	127	2.979
V.	Duševne in vedenjske motnje	F00-F99	60	144	132	117	53	36	74	424	168	76	103	89	1.476
VI.	Bolezni živčevja	G00-G99	79	234	86	202	16	49	99	331	230	23	126	40	1.515
VII.	Bolezni očesa in adneksov	H00-H59	16	10	2	15	1	3	5	17	11	11	4	9	104
VIII.	Bolezni ušesa in mastoida	H60-H95	7	24	7	19	210	10	2	10	12	6	6	3	316
IX.	Bolezni obtočil	I00-I99	1.282	2.028	1.035	1.622	338	483	1.252	2.960	1.768	277	842	400	14.287
X.	Bolezni dihal	J00-J99	91	136	322	291	50	68	98	458	227	105	138	99	2.083
XI.	Bolezni prebavil	K00-K93	100	396	62	299	138	75	77	394	241	39	110	87	2.018
XII.	Bolezni kože in podkožja	L00-L99	551	1.485	246	943	179	244	725	1.347	1.041	140	570	510	7.981
XIII.	Bolezni mišičnoskeletnega sistema in ... ²⁾	M00-M99	594	1.319	333	610	108	216	421	1.481	562	207	491	264	6.606
XIV.	Bolezni sečil in spolovil	N00-N99	122	196	51	219	28	51	74	446	176	78	92	129	1.662
XV.	Nosečnost, porod in poporodno obdobje	O00-O99	6	98	25	31	1	10	18	27	43	17	10	12	298
XVI.	Stanja, ki izvirajo v perinatalnem obdobju	P00-P96	5	10	41	15	-	4	16	47	26	2	28	5	199
XVII.	Prirojene malformacije, deformacije in ... ³⁾	Q00-Q99	3	11	3	11	37	2	2	12	1	3	4	3	92
XVIII.	Simptomi, znaki, nenormalni klinični in ... ⁴⁾	R00-R99	62	174	74	119	61	28	79	385	176	54	147	82	1.441
XIX.	Poškodbe in zastrupitve	S00-T98	343	773	127	489	96	109	271	674	598	117	324	116	4.037
XX.	Zunanji vzrok obolevnosti in umrljivosti	V01-Y98	4	5	-	2	20	-	3	43	27	-	1	-	105
XXI.	Dejavniki, ki vplivajo na zdravstveno stanje in ... ⁵⁾	Z00-Z99	206	324	46	180	54	152	126	326	220	17	99	23	1.773
XXII.	Kode za posebne namene	U00-U49													-
SKUPAJ			4.239	8.981	3.617	6.457	1.793	1.775	4.453	11.976	6.931	1.576	3.735	2.446	57.979

¹⁾ Podatki se nanašajo pretežno na sladkorno bolezen (sklop E10 - E14, klasifikacija MKB-10-AM, verzija 6).

²⁾ vezivnega tkiva

³⁾ kromosomske nenormalnosti

⁴⁾ laboratorijski izvidi, ki niso uvrščeni drugje

⁵⁾ stik z zdravstveno službo

Viri: Statistično poročilo o delu patronažnega varstva (Obr. 8,95)

V večini regij so najpogostejši vzroki za prve kurativne obiske v patronažni dejavnosti bolezni obtočil, bolezni kože in podkožja, bolezni mišično-skeletnega sistema in vezivnega tkiva ter neoplazme.

5.2 Tabela 12: Vrste strokovnih storitev pri kurativnih obiskih v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva po statističnih regijah, Slovenija, 2018

Vrsta strokovnih storitev	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
Osebna higiena in urejanje	516	1.709	1.871	10.096	1.341	497	416	2.729	14.811	490	132	354	34.962
Kopanje	316	454	951	7.881	472	442	68	1.312	730	101	32	31	12.790
Nega umirajočega	16	150	24	195	31	61	22	220	75	54	417	92	1.357
Preprečevanje nastanka preležanin	405	4.802	1.234	3.898	474	197	863	3.804	6.322	225	91	596	22.911
Poučevanje	881	12.624	9.866	6.511	7.467	9.868	7.211	32.339	28.793	8.227	333	22.918	147.038
Nega stome	1.499	4.931	1.052	3.716	1.588	2.205	3.746	7.760	3.432	686	1.307	2.030	33.952
Ostali postopki	929	7.661	7.801	2.725	3.882	4.182	6.607	21.461	17.888	1.309	2.353	6.803	83.601
Aplikacija injekcije	7.122	34.959	1.739	7.331	2.134	2.658	4.336	7.502	5.061	1.932	3.386	3.476	81.636
Aplikacija infuzije	606	686	52	502	246	230	1.149	304	339	263	289	63	4.729
Preveza	58.941	122.806	18.772	79.259	22.376	26.232	42.541	105.854	58.900	15.902	42.467	37.060	631.110
Kateterizacija in menjava urinskega ... ¹⁾	290	474	236	555	75	71	442	1.050	479	391	92	856	5.011
Odvzem laboratorijskega materiala	9.791	24.999	5.465	23.899	7.671	6.258	12.323	29.269	15.304	6.121	8.290	6.259	155.649
Merjenje venoznega krvnega pritiska	639	9.586	9.597	10.050	2.122	6.442	5.832	34.481	12.384	3.385	5.276	6.506	106.300
Razgibavanje	0	208	1.477	201	46	8	10	409	600	36	2.690	7	5.692
Aplikacije klizme	141	210	99	314	284	16	205	844	323	38	71	112	2.657
Ostali posegi	2.604	8.850	2.277	5.740	716	6.638	3.000	32.072	8.075	4.092	569	3.849	78.482
SKUPAJ	84.696	235.109	62.513	162.873	50.925	66.005	88.771	281.410	173.516	43.252	67.795	91.012	1.407.877

¹⁾ katetra pri ženskah

Viri: Statistično poročilo o delu patronažnega varstva (Obr. 8,95)

Že vrsto let po najvišjem deležu prevez kot največkrat izvedena storitev izstopata pomurska (69 %) in goriška regija (63 %). Najnižji delež prevez pa je bil v koroški regiji (30 %). Po pogostosti izvedbe so sledile storitve odvzema laboratorijskega materiala, poučevanje in aplikacije injekcij.

Opažamo, da se v vseh regijah v patronažnih varstvih izvaja vse manj storitev nege umirajočega, hkrati pa se postopno povečuje delež storitve osebne higiene in urejenosti ter kopanja.

DEFINICIJE

Okrajšave in kratice	NAZIV	DEFINICIJA	DODATNA METODOLOŠKA POJASNILA	ANGLEŠKI IZRAZ
PV	Patronažno zdravstveno varstvo	Je posebna oblika zdravstvenega varstva, ki izvaja aktivno zdravstveno in socialno obravnavo posameznika, družine in skupnosti v stanju zdravja in blagostanja, ter v obdobju bolezni, poškodb ali onemoglosti.	Podrobnejša metodološka navodila so objavljena na spletni strani NIJZ RS: http://www.nijz.si/podatki/evidenca-patronazne-zdravstvene-nege	Community nursing and home care
DMS	Patronažna medicinska sestra/diplomirana medicinska sestra	Je diplomirana ali višja medicinska sestra, ki koordinira delo v negovalnem in zdravstvenem timu z dejavnostmi v zdravstvenem domu in izven njega. Je nosilka patronažne zdravstvene nege. Ugotavlja potrebe po zdravstveni negi, načrtuje intervencije zdravstvene nege, jih izvaja ter vrednoti dosežene cilje. Je koordinatorka vseh oblik pomoči na domu in je vez med posameznikom in njegovim osebnim zdravnikom. Vodja patronažne službe naj bi imel specializacijo s področja patronažne zdravstvene nege.	V patronažnem varstvu (VZD 510) v Sloveniji je po podatkih RIZDDZ (NIJZ16) med zaposlenimi, ki izvajajo patronažno zdravstveno nego, 10 različnih poklicnih skupin. Zaradi večje transparentnosti in izračuna preskrbljenosti je bilo potrebno združevanje poklicnih skupin, ki je bilo narejeno s soglasjem stroke patronažne zdravstvene nege (IO sekcija za patronažo, na Zbornici – Zvezi, marec 2010). Zaposleni so združeni po stopnji izobrazbe in po delu, ki ga v praksi dejansko opravljajo. V kategorijo DMS so združeni zaposleni z višjo, visoko in univerzitetno izobrazbo, ki v praksi kompetentno opravljajo delo DMS.	Community health nurse
TZN	Tehnik zdravstvene nege	Je član negovalnega tima in po navodilih patronažne medicinske sestre v procesu zdr. nege izvaja negovalne intervencije, ki so skladne s kompetencami TZN.	V skladu z dodatnim pojasnilom pri DMS so tudi v kategoriji TZN združeni vsi zaposleni s srednješolsko zdravstveno izobrazbo, ki v praksi kompetentno opravljajo delo TZN.	Nursing assistants
	Varovanec	Pacient		Patient
	Preventivna dejavnost patronažnega varstva	Preventivna dejavnost patronažnega varstva vključuje zdravstveno in socialno obravnavo posameznika, družine in skupnosti ter zdravstveno nego otročnice in novorojenčka na domu.	Preventivno dejavnost patronažna medicinska sestra načrtuje samostojno na osnovi Pravilnika za izvajanje preventivnega zdravstvenega varstva na primarni ravni (Uradni list RS, št. 19/98, 47/98, 26/00, 67/01, 33/02 37/03, 117/04, 31/05, 83/07, 22/09 in 17/15) in Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja ZZS (Uradni list RS, št. 3/98 s spremembami in dopolnitvami). Za izvajanje preventivne dejavnosti v sklopu patronažnega varstva je kompetentna diplomirana medicinska sestra.	Community nursing

Okrajšave in kratice	NAZIV	DEFINICIJA	DODATNA METODOLOŠKA POJASNILA	ANGLEŠKI IZRAZ
	Kurativni obisk, prvi	Prvi kurativni obisk je prvi neposredni stik varovanca s patronažno medicinsko sestro na njegovem domu zaradi nove bolezni ali stanja v poročevalskem obdobju.	Prvi kurativni obisk opravi patronažna medicinska sestra na osnovi delovnega naloga varovančevega izbranega zdravnika. Po strokovnih smernicah prvi kurativni obisk lahko opravi le diplomirana medicinska sestra. Zdravnik je dolžan na delovni nalog zabeležiti šifro glavne diagnoze po MKB-10-AM, verzija 6.	First curative home visit
	Kurativni obisk, ponovni	Ponovni kurativni obisk je vsak neposredni stik varovanca s patronažno medicinsko sestro na njegovem domu zaradi nadaljnje obravnave določene bolezni ali stanja.	Po presoji DMS ponovni kurativni obisk lahko opravi TZN, če je obravnava v sklopu njegovih kompetenc.	Further curative home visit
	Aktivnosti in kompetence v zdravstveni negi	Poklicne aktivnosti in kompetence v zdravstveni in babiški negi, Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov, Ljubljana 2008; to je dokument, v katerem so opredeljene aktivnosti v zdravstveni negi, ki jih opravljajo izvajalci s seznama poklicev v zdravstveni negi glede na svojo izobrazbo.		Activities and competences in health care
SR	Statistična regija	Statistična regija je enota na tretji ravni klasifikacije statističnih teritorialnih enot. Statistični urad Republike Slovenije je za izkazovanje statističnih podatkov na regionalni ravni prevzel členitev Slovenije na t. i. funkcionalna območja oziroma planske regije in jih poimenoval statistične regije.	Podrobnejša metodološka pojasnila so objavljena na spletni strani SURS-a: http://www.stat.si/tema_demografsko_prebivalstvo.asp	Statistical region

SEZNAM SLIKIN TABEL

SEZNAM SLIK

5.2 Slika 1: Preventivni in kurativni obiski v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva , Slovenija, 1999–2018	5-2
5.2 Slika 2: Preskrbljenost z zdravstvenim osebjem v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva , Slovenija, 2009–2018	5-4
5.2 Slika 3: Prvi kurativni obiski v dejavnosti patronažnega varstva , Slovenija, 2009–2018	5-6
5.2 Slika 4: Število prebivalcev na zaposlenega v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva po statističnih regijah, Slovenija, 2018	5-10
5.2 Slika 5: Število prebivalcev na diplomirano medicinsko sestro v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva po statističnih regijah, Slovenija, 2018	5-10
5.2 Slika 6: Število prebivalcev na tehnika zdravstvene nege v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva po statističnih regijah, Slovenija, 2018.....	5-11
5.2 Slika 7: Preventivni in kurativni obiski v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva po statističnih regijah, Slovenija, 2018.....	5-14

SEZNAM TABEL

5.2 Tabela 1: Zdravstveno osebje in obiski v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva , Slovenija, 2009–2018	5-3
5.2 Tabela 2: Obiski v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva , Slovenija, 2018.....	5-4
5.2 Tabela 3: Preventivni obiski v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva po varovancih, Slovenija, 2018.....	5-5
5.2 Tabela 4: Prvi kurativni obiski v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva po starostnih skupinah, Slovenija, 2018	5-6
5.2 Tabela 5: Vzroki za prve kurativne obiske v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva po poglavjih MKB-10-AM, Slovenija, 2018	5-7
5.2 Tabela 6: Vrste strokovnih storitev pri kurativnih obiskih v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva , Slovenija, 2018	5-8
5.2 Tabela 7: Zdravstveno osebje v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva po statističnih regijah, Slovenija, 2018	5-9
5.2 Tabela 8: Obiski v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva po statističnih regijah, Slovenija, 2018	5-12
5.2 Tabela 9: Preventivni obiski v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva po varovancih in statističnih regijah, Slovenija, 2018	5-13
5.2 Tabela 10: Prvi kurativni obiski v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva po starostnih skupinah in statističnih regijah, Slovenija, 2018	5-15
5.2 Tabela 11: Vzroki za prve kurativne obiske v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva po poglavjih MKB-10-AM in statističnih regijah, Slovenija, 2018	5-16
5.2 Tabela 12: Vrste strokovnih storitev pri kurativnih obiskih v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva po statističnih regijah, Slovenija, 2018 ...	5-17